

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงความสอดคล้องระหว่างความเชื่อในหลักการประชาธิปไตยกับการประพฤติปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตย ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา (นิสิตระดับปริญญาโท) วิทยาลัยพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษานี้ ได้แก่ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา (นิสิตปริญญาโท) ของ วิทยาลัยพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในภาคต้นปีการศึกษา 2528 ซึ่งแบ่งออกเป็น 14 คณะ 80 ภาควิชา 2 หน่วยวิชา 126 หลักสูตร ซึ่งมีทั้งหมด 4,276 คน เป็นนิสิตชาย 2,164 คน หญิง 2,112 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3.1

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ได้กำหนดให้มีขนาด 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แยกคณะศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลออกเป็น 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิทยาศาสตร์กับสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ แล้วทำการจับสลากคัดเลือกสาขาวิชาละ 3 คณะศึกษา โดยใช้วิธีการจับแล้วแทนที่เดิม ซึ่งคณะศึกษาที่ได้รับคัดเลือก ปรากฏในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.1 จำนวนบัณฑิตศึกษา ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภาคต้น ปีการศึกษา 2528

บัณฑิตศึกษาคณะ	นิสิตชาย	นิสิตหญิง	รวม
อักษรศาสตร์	113	314	427
วิศวกรรมศาสตร์	568	61	629
พาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี	296	317	613
วิทยาศาสตร์	157	163	320
รัฐศาสตร์	163	117	280
สถาปัตยกรรมศาสตร์	67	48	115
กฏศาสตร์	515	801	1,316
แพทยศาสตร์	-	-	-
เศรษฐศาสตร์	42	36	78
นิเทศศาสตร์	14	30	44
ทันตแพทยศาสตร์	2	10	12
นิติศาสตร์	156	76	232
เภสัชศาสตร์	21	53	74
สหสาขาวิชา	50	86	136
- บีโตร์-โพลีเมอร์	21	13	34
- วิทยาศาสตร์สภาวะแวดล้อม	18	19	37
- จุฬชีวิทยาทางการแพทย์	7	23	30
- สรีรวิทยา	4	31	35
รวม	2,164	2,112	4,276

หมายเหตุ

1) คณะแพทยศาสตร์ เปิดสอนเฉพาะระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 2) ข้อมูลจากสำนักงานเลขานุการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2528

ตารางที่ 3.2 กลุ่มตัวอย่าง

สาขาวิชา/บัณฑิตศึกษาคณะ	นิสิตชาย	นิสิตหญิง	รวม
1. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์	775	310	1,085
- คณะวิทยาศาสตร์	157	163	320
- คณะวิศวกรรมศาสตร์	568	61	629
- คณะสหสาขาวิชา	50	86	136
2. สาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	692	946	1,640
- คณะรัฐศาสตร์	163	117	280
- คณะครุศาสตร์	515	801	1,316
- คณะนิเทศศาสตร์	14	30	44

2. นำรายชื่อของนิสิตบัณฑิตวิทยาลัยแต่ละสาขาวิชามาเรียง โดยแยกเป็นชายและหญิง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากสาขาวิชาละ 200 คน เป็นชายและหญิงอย่างละ 100 คน ซึ่งรวมกลุ่มตัวอย่างจากทั้ง 2 สาขาวิชา จะเท่ากับ 400 คนตามขนาดที่กำหนดไว้

การสร้างแบบสอบถาม

ในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง ลักษณะคำถามในแบบสอบถามมีลักษณะเป็นคำถามปิดทั้งหมด แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นส่วนที่สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถาม โดยให้นิสิตเลือกตอบให้ตรงกับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับตนเอง คำถามในส่วนนี้ประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

1. เพศ ประกอบด้วย เพศชาย และเพศหญิง
2. สาขาวิชา ประกอบด้วย สาขาวิทยาศาสตร์ กับสาขาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์
3. อายุ แบ่งตามอายุจริง เศษของปีปัดทิ้ง
4. อาชีพ ซึ่งในส่วนนี้จะถามถึงนิสัยว่าประกอบอาชีพการงานหรือไม่ โดยพิจารณาผู้ที่มีประกอบอาชีพการงาน ว่ามีอาชีพอะไร โดยจำแนกเป็น 4 กลุ่มอาชีพ ดังนี้
 - รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 - ลูกจ้างเอกชน
 - ประกอบธุรกิจส่วนตัว
 - อื่น ๆ
5. ฐานะทางเศรษฐกิจ โดยจะพิจารณาถึงรายได้ของครอบครัว ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น 6 กลุ่มรายได้ ดังต่อไปนี้
 - ต่ำกว่า 3,000 บาทต่อเดือน
 - 3,000-5,000 บาทต่อเดือน
 - 5,001-7,000 บาทต่อเดือน
 - 7,001-10,000 บาทต่อเดือน
 - 10,001-15,000 บาทต่อเดือน
 - 15,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นการวัดถึงทัศนคติต่อหลักการประชาธิปไตย โดยพิจารณาถึงการยึดถือและสนับสนุนในหลักการอื่นเป็นพื้นฐานสำคัญของประชาธิปไตย ซึ่งจำแนกเป็น 3 กลุ่มหลักการ คือ

1. ความศรัทธาในสิทธิมนุษยชนและความสามารถของมนุษย์
2. เสรีภาพ
3. ความเสมอภาค

แบบสอบถามในตอนนี ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ McClosky¹ Prothro และ Grigg,² ชัยอนันต์ สมุทวณิช³ และวิสุทธิ โหธิแทน⁴

ตอนที่ 3 เป็นการวัดถึงทัศนคติต่อการประพฤติปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตย โดยพิจารณาถึงการสนับสนุนการประพฤติปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตย ซึ่งพิจารณาเป็น 3 ประเด็น ตามหลักการที่เป็นประชาธิปไตย เช่นเดียวกับตอนที่ 2 คือ

1. การมีศรัทธาในสติปัญญาและความสามารถของมนุษย์
2. เสรีภาพ
3. ความเสมอภาค

¹Herbert McClosky, "Consensus and Ideology in American Politics," The American Political Science Review 63 (June, 1964).

²James W. Prothro and Charles M. Grigg, "Fundamental Principle of Democracy : Bases of Agreement and Disagreement," The American Political System : Note and Reading ed. Bernard E. Brown and John Wahlke (Illinois : The Dorsey Press, 1967).

³ชัยอนันต์ สมุทวณิช, ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย (กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, 2523).

⁴วิสุทธิ โหธิแทน, ประชาธิปไตย : แนวความคิดและตัวแบบประเทศประชาธิปไตยในอุดมคติ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524).

คำถามในตอนนี้ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ McClosky¹ Prothro และ Grigg,² ทินหันท์ นาคะตะ³ พลศักดิ์ จิรไกรศิริ⁴ และวิจิต นวลแก้ว⁵

คำถามในตอนที่ 2 และ 3 นั้น เป็นคำถามเชิงประเมินค่าแบบไลเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งมีข้อเลือก 5 ข้อ แต่ละข้อมีเกณฑ์กำหนดคะแนนดังตารางที่ 3.3

¹McClosky, "Consensus and Ideology in American Politics".

²Prothro and Grigg, "Fundamental Principle of Democracy : Bases of Agreement and Disagreement".

³Thinapan Nakata, The Problems of Democracy in Thailand : A Study of Political Culture and Socialization of College Students (Bangkok : Praepittaya, 1975).

⁴พลศักดิ์ จิรไกรศิริ, "วัฒนธรรมทางการเมืองของครูในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริญพูนหาบัณฑิต แผนกวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519).

⁵วิจิต นวลแก้ว, "ความคิดเกี่ยวกับกระบวนการทางการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการครูระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี" (วิทยานิพนธ์ปริญพูนหาบัณฑิต แผนกวิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520).

ตารางที่ 3.3 เกณฑ์การกำหนดคะแนนในแบบสอบถาม

ข้อเลือก	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างมาก	5	1
เห็นด้วย	4	2
เฉย ๆ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างมาก	1	5

หมายเหตุ

1. คำถามเชิงบวก หมายถึง ข้อความที่บ่งบอกถึงการยอมรับต่อหลักการและการประพฤติปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตย
2. คำถามเชิงลบ หมายถึง ข้อความที่บ่งบอกถึงความขัดแย้งกับหลักการและการประพฤติปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตย

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การทดสอบแบบสอบถาม

เมื่อสร้างแบบสอบถามชุดแรกขึ้นแล้ว ผู้วิจัยได้นำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจสอบแก้ไขในเบื้องต้น และเพิ่มความเที่ยงตรงในเนื้อหา เมื่อตรวจสอบแบบสอบถามแล้ว ได้นำมาศึกษาทดลอง (pretest) กับนิสิตระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 60 คน โดยเป็นนิสิตคณะละ 30 คนเท่ากัน

การศึกษาค้นคว้าที่ต้องการที่คำนวณหาค่าอำนาจจำแนก (discriminative power) ของแต่ละข้อความในแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 การคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกนี้ดำเนินการ โดยนำคำตอบจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 มาตรวจและให้คะแนน แล้วรวมคะแนนของแต่ละคน นำมาเรียงคะแนนจากคะแนนสูงสุดถึงต่ำสุด จากนั้นแบ่งคะแนนนั้นออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ได้คะแนนสูง จำนวนร้อยละ 25 ของผู้ตอบทั้งหมด ให้เป็นกลุ่มสูง (H) กลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ จำนวนร้อยละ 25 ของผู้ตอบทั้งหมด ให้เป็นกลุ่มต่ำ (L) ส่วนที่เหลือคัดออก แล้วนำกลุ่มสูงและต่ำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean, \bar{X}) และความแปรปรวน (variance, S^2) ของแต่ละข้อความ นำมาคำนวณค่าอำนาจจำแนกตามสูตร¹

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S^2_H}{n_H} + \frac{S^2_L}{n_L}}}$$

เมื่อ \bar{X}_H, \bar{X}_L = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

S^2_H, S^2_L = ค่าแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

n_H, n_L = จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ

t = ค่าอำนาจจำแนก

ซึ่ง ค่า t ที่ได้จะต้องสูงกว่า 1.75 จึงจะถือว่ามีความอำนาจจำแนกที่เหมาะสม

หลังจากนั้น ก็ได้พิจารณาคัดเลือกข้อความที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงและปรับปรุงแก้ไขข้อความให้มีความหมายที่ง่ายต่อความเข้าใจมาจัดทำเป็นแบบสอบถามชุดจริงต่อไป

¹บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ (กรุงเทพฯ : มปท., 2523), หน้า 201.

การรวบรวมข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามและคัดเลือกรูปแบบตัวอย่าง จำนวน 400 คน ได้แล้วก็ได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคัดเลือกไว้ทางไปรษณีย์ โดยใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูลที่ส่งกลับคืนมา 5 สัปดาห์ ซึ่งปรากฏว่ามีผู้ส่งแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งสิ้น 329 ชุด หลังจากนั้นมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแล้ว ปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ 12 ชุด จึงเหลือแบบสอบถามที่ใช้ได้ 317 ชุด คิดเป็นร้อยละ 79.25 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสามารถ จำแนกลักษณะกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้ (โปรดดูข้อมูลในตารางที่ 3.4)

เพศ

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเพศชายและเพศหญิงในอัตราที่ใกล้เคียงกัน โดยเป็นชาย 153 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 และเป็นหญิง 164 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7

สาขาวิชา

นิสิตปริญญาโทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจะเป็นนิสิตในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ กับสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ในอัตราที่ใกล้เคียงกัน คือ เป็นนิสิตในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ 152 คน คิดเป็นร้อยละ 47.9 และเป็นนิสิตในสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 165 คน คิดเป็นร้อยละ 52.1

อายุ

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยบุคคลที่มีอายุระหว่าง 20-25 ปี เป็นจำนวนมากที่สุด คือมีจำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 และมีจำนวนลดลงไปเรื่อย ๆ ตามระดับอายุที่เพิ่ม

อาชีพ

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพแล้วเป็นส่วนใหญ่ คือ 240 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 75.7 โดยจะประกอบอาชีพรับราชการและรัฐวิสาหกิจมากที่สุด คือ 169 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 ของนิสิตทั้งหมด และอาชีพลูกจ้างเอกชนเป็นอันดับรองลงมา คือ 46 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 ของนิสิตทั้งหมด โดยมีนิสิตที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพเพียง 77 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 และในผู้ที่ประกอบอาชีพแล้ว จะมีระยะเวลาทำงานมากกว่า 5 ปี เป็นจำนวนมากที่สุด คือ 83 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 34.6 และมีระยะเวลาทำงาน 1-3 ปี รองลงมาคือ 80 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 33.3

ฐานะทางเศรษฐกิจ

นิสิตปริญญาโทกลุ่มตัวอย่าง มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 3,000-5,000 บาท เป็นจำนวนมากที่สุด คือ 96 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 30.3 รองลงมาได้แก่รายได้ระหว่าง 7,001-10,000 บาท จำนวน 68 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 21.5 และมากกว่า 15,000 บาท จำนวน 63 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 19.9 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.4 ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามเพศ สาขาวิชา อายุ อาชีพ และรายได้

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	153	48.3
หญิง	164	51.7
รวม	317	100.0
2. สาขาวิชา		
วิทยาศาสตร์	152	47.9
สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	165	52.1
รวม	317	100.0
3. อายุ		
20-25 ปี	162	51.1
26-30 ปี	114	36.0
31-35 ปี	28	8.8
35 ปีขึ้นไป	13	4.1
รวม	317	100.0
4. อาชีพ		
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	169	53.3
ลูกจ้างเอกชน	46	14.5
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	3	0.9
อื่น ๆ	22	6.9
ยังไม่เคยประกอบอาชีพ	77	24.3
รวม	317	100.0

(มีต่อ)

ตารางที่ 3.4 ต่อ)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
5. ระยะเวลาการทำงาน		
ต่ำกว่า 1 ปี	38	15.8
1-3 ปี	80	33.3
4-5 ปี	39	16.3
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	83	34.6
รวม	240	100.0
6. รายได้/ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 3,000 บาท	4	1.3
3,001-5,000 บาท	96	30.3
5,001-7,000 บาท	42	13.2
7,001-10,000 บาท	68	21.5
10,001-15,000 บาท	44	13.9
15,001 บาทขึ้นไป	63	19.9
รวม	317	100.0

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อคัดเลือกรูปแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แล้ว จึงนำมาทำการลงรหัสเพื่อประมวลผลข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ ณ สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการตรวจสอบข้อมูล และทดสอบโปรแกรมก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จ SPSS*

ซึ่งก่อนที่จะใช้เทคนิคทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำค่าความน่าเชื่อถือ (reliability) ของแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha) ตามสูตร¹

$$r_{\alpha} = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2_t} \right)$$

เมื่อ $\sum s_i^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
 s^2_t = ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 K = จำนวนข้อทั้งหมดในแบบสอบถาม

ซึ่งค่าความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามมีดังนี้

¹สุภาพ วาดเขียน, เครื่องมือวิจัยทางสังคมศาสตร์ : ลักษณะที่ดี ชนิด และวิธีหาคุณภาพ (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2525), หน้า 51.

คำถาม	จำนวนข้อ	ค่าความน่าเชื่อถือ
1. หลักการประชาธิปไตย	19	0.7966
การศรัทธาในสิทธิมนุษยชนและความสามารถของมนุษย์	4	0.5542
เสรีภาพ	6	0.5494
ความเสมอภาค	9	0.6493
2. การประหัตพิริวปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตย	42	0.8457
การศรัทธาในสิทธิมนุษยชนและความสามารถของมนุษย์	9	0.5228
เสรีภาพ	21	0.8161
ความเสมอภาค	11	0.5830

ส่วนเทคนิคทางสถิติในการวิเคราะห์ประกอบด้วย

1. การคำนวณอัตราส่วนร้อยละ (percentage) ให้เปรียบเทียบร้อยละของข้อมูลทั่ว ๆ ไป

2. ค่าเฉลี่ย (mean) ใช้สำหรับวิเคราะห์ระดับความสูงต่ำของคะแนนมีเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.1-5 = จัดว่ามีการสนับสนุนหลักการหรือการประหัตพิริวปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตยในระดับสูง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.2-4 = จัดว่ามีการสนับสนุนหลักการหรือการประหัตพิริวปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตยในระดับปานกลางค่อนข้างสูง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.9-3.1 = จัดว่ามีการสนับสนุนหลักการหรือการประหัตพิริวปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตยในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2-2.8 = จัดว่ามีการสนับสนุนหลักการหรือการ
ประพจน์ปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตยใน
ระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1-1.9 = จัดว่ามีการสนับสนุนหลักการหรือการ
ประพจน์ปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตยใน
ระดับต่ำ

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้สำหรับพิจารณาการ
กระจายของข้อมูล

4. สถิติแบบ t-test ใช้หาความสอดคล้องระหว่างหลักการกับการประพจน์
ปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตย โดยจะมีความสอดคล้องระหว่างกันเมื่อค่า t มากกว่าระดับนัย
สำคัญที่ระดับ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย